

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2358/2021
19.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Зорана Хацића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Маја Рамовић, адвокат из ..., против туженог SERBIA ZIJIN BOR COPPER DOO BOR, из Бора, чији је пуномоћник Сања Јовановић из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2189/2021 од 19.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 19.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија тужиоца и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 2189/2021 од 19.05.2021. године, у ставу првом и другом изреке, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати поред досуђених 100.000,00 динара на име претрпљених физичких болова износ од још 50.000,00 динара; поред досуђених 80.000,00 динара на име претрпљеног страха износ од још 20.000,00 динара; поред досуђених 100.000,00 динара на име душевних болова због умањења животне активности износ од још 120.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 16.03.2021. године до исплате, а на име накнаде трошкова поступка износ од 117.075,00 динара.

У преосталом делу ревизија се **ОДБИЈА** као неоснована.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 114.000,00 динара, у року од 15 дана од пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П1 224/19 од 16.03.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете коју је претрпео на раду дана 07.07.2015. године исплати: на име претрпљених физичких болова износ од 200.000,00 динара, претрпљеног страха износ од 250.000,00 динара и душевних болова због умањења општих животних активности износ од 234.325,71 динар, све са законском затезном каматом од 16.03.2021. године, као дана пресуђења до исплате, док је за веће износе од досуђених до тражених по 1.000.000,00 динара за сваки од тражених видова штете, тужбени захтев одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу

накнади трошкове парничног поступка у износу од 54.325,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2189/2021 од 19.05.2021. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у одбијајућем делу става првог изреке за све видове нематеријалне штете и жалба тужиоца у том делу одбијена је као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом – усвајућем делу става првог и другог изреке, тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете коју је претрпео услед повреде на раду дана 07.07.2015. године исплати: за претрпљених страх износ од 80.000,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од 100.000,00 динара и за душевне болове због умањења опште животне активности износ од 100.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 16.03.2021. године као дана пресуђења до коначне исплате, док се део тужбеног захтева од износа досуђених овом пресудом до износа досуђених првостепеном пресудом од: 200.000,00 динара за физичке болове, 250.000,00 динара за претрпљени страх и 234.325,71 динара за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, одбија као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 76.075,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде денете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка, с позивом на члан 404. ЗПП.

Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија дозвољена у смислу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/2011... 18/2020), па је испитао побијану пресуду применом члана 408. истог закона и нашао да је ревизија тужиоца делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда поступка због којих се ревизија може изјавити применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог на пословима ..., а повредио се на раду код туженог дана 07.07.2015. године, на радном задатку да по налогу претпостављеног хитно однесе документацију у дирекцију туженог, којом приликом се документација носила у кутији тежине од 12 до 15 кг, а при силаску из камиона марке „ФАП“ тужилац је услед померања степеника на камиону, пао уназад са висине од 1,5 метара и ударио главом о бетон. Изгубио је свест и пренет је у здравствену установу где је медицински збринут.

Путем вештачења је утврђено да је тужилац задобио лаку телесну повреду на горњој граници, која се састоји од потреса мозга са последичним развојем синдрома након потреса и огуљотине коже теменог предела, десне подлактице, десне надлактице и левог лакта, услед којих повреда је трпео краткотрајне јаке физичке болове, потом болове средње јачине наредних један до два дана, затим лаке болове четири до пет дана непрекидно и надаље десет до петнаест дана са прекидима, с тим да их може осећати и убудуће. Тужилац је трпео страх јаког интензитета који је трајао неколико сати након буђења, затим секундарни страх средњег интензитета још око шест месеци, у виду

сталне и умерене забринутости за коначни исход лечења. Психијатријско лечење тужиоца и даље траје и није довело до излечења од страха са насталим депресивним синдромима и пасивизацијом у функционисању, у хроничном току и неизвесном трајању у будућности. Као трајна последица повређивања животна активност тужиоца умањења је у лакој степену, око 10%. Наведено представља извор душевних болова за тужиоца, који је био доби 47 година у време повређивања. Тужиоцу је по полиси осигурања, на име трајног инвалидитета због настале повреде на раду, исплаћен износ од 15.324,00 динара дана 31.05.2016.године. Упоредо са овом накнадом оствареном основом трајног инвалидитета, тужилац има право да од послодавца потражује накнаду за душевне болове због умањења животне активности, као и накнаде за претрпљене физичке болове и претрпљени страх, што су видови нематеријалне штете настале повредом на раду, за коју одговара тужени послодавац.

Првостепени суд је закључио да тужиоцу припада накнада нематеријалне штете због претрпљене повреде на раду и да је за исту одговорна тужена, по начелима објективне одговорности, односно без обзира на кривицу, сходно одредбама члана 154. став 2. у вези члана 173. и 174. ЗОО, с обзиром да предметни степенник камиона, који се налази на висини од 1,5 метара није адекватно учвршћен, услед чега има карактер опасне ствари. Наведени закључак прихватио је као правилан и другостепени суд, осим у погледу висине досуђене накнаде штете.

Одредбом члана 164. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14), прописано је да ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му надокнади у складу са законом и општим актом. Одредбом члана 173. Закона о облигационим односима прописано је да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари односно делатности изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. У конкретном случају тужени није доказао да опасна ствар, односно делатност није била узрок штете. Оцењено је да тужилац није допринео настанку штете и нема услова да се тужени ослободи од одговорности за насталу штету у смислу одредбе члана 177. став 2. ЗОО, који предвиђа да се ималац ствари ослобађа одговорности ако докаже да је штета настала искључиво радњама оштећеника и трећег лица коју он није могао предвидети, а штетне последице избећи или отклонити, што тужени у конкретном случају није доказао.

Одредбама члана 200. Закона о облигационим односима, прописано је између осталог да ће суд досудити правичну новчану накнаду за претрпљене физичке болове, за душевне болове због умањења животне активности и за страх, ако то оправдавају околности случаја, а нарочито јачина и трајање болова и страха, при чему је суд дужан да води рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Имајући у виду врсту и тежину повреде, околности у којима је настала, јачину и трајање претрпљених физичких болова и страха, степен умањења животне активности тужиоца и душевних болова које услед тога трпи, другостепени суд је одредио висину накнаде по овим видовима штете. Међутим, одређујући накнаду штете другостепени суд није довољно водио рачуна о критеријумима који су од утицаја на висину накнаде, односно о одредби става 2. члана 200. ЗОО, која га обавезује да води рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, тако да су по оцени овог суда

основани ревизијски наводи којима се указује да су износи по основу накнаде штете за сва три вида прениско одређени, па је другостепена пресуда преиначена, тако што су тужиоцу досуђени одговарајући износи у складу са одредбама члана 200. ЗОО.

Према утврђеним околностима случаја, Врховни касациони суд је оценио да тужиоцу припада накнада за душевне болове због утврђеног умањења животне активности у износу од 220.000,00 динара, за претрпљене физичке болове у износу од 150.000,00 динара и за претрпљени страх у износу од 100.000,00 динара. Овим износима постиже се сврха новчане накнаде нематеријалне штете као вида сатисфакције. Преко наведених износа правичних накнада нематеријалне штете, тужбени захтев није основан и одбијен је правилном применом материјалног права, због чега ревизија у том делу није основана.

Тужиоцу припада накнада трошкова поступка према његовом успеху у парници ради накнаде нематеријалне штете. Успех се цени према износу досуђене накнаде. У овом случају, то је износ од 470.000,00 динара. Применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, тужиоцу припада накнада за састав тужбе 9.000,00 динара, образложеног поднеска 9.000,00 динара, заступања на шест рочишта свако по 10.500,00 динара, што с обзиром да је ослобођен плаћања таксе на тужбу и пресуду, износи 81.000,00 динара, а са трошковима вештачења од 19.075,00 динара укупно 109.075,00 динара оправдано насталих трошкова првостепеног поступка, као и жалбеног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Како је тужилац делимично успео у поступку по ревизији, овај суд му је применом одредби члана 153, 154. и 162. у вези са чланом 165. ЗПП досудио припадајућу накнаду трошкова ревизијског поступка у износу од 114.000,00 динара, и то: на име састава ревизије у износу од 18.000,00 динара, таксе на ревизију у износу од 38.400,00 динара и таксе на одлуку суда по ревизији у износу од 57.554,00 динара, према важећој Адвокатској тарифи и Таксеној тарифи.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, применом члана 416. став 1., члана 414. и члана 165. став 2. ЗПП.

**Председник већа- судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**